

[Statsministeren.]

øske Særanliggende som angivet i denne Lov.“

Dette er noget principielt ganske andet end det, at flere og flere Forretninger og Administrationsomraader ved Udviklingen faktisk er gledet over til Lagtinget, ligesom dette ved Lovgivning og Overenskomster faktisk har faaet Raadighed over indgaaende Midler. Loven anerkender det færøske Folk som et selvstyrende Samfund inden for Riget.

Ifølge § 2 anerkendes paa Forhaand en Række Sager og Omraader principielt som færøske Særanliggende, som det færøske Hjemmestyre derfor nu eller senere kan beslutte selv at overtage — med den selvfølgelige, dermed sammenhørende Pligt til selv at klare Udgiften, og saaledes at Rigsmyndighederne kan stille det samme Krav.

Naar et Omraade saaledes er overtaget af Hjemmestyret, gaar baade den lovgivende og den administrative Myndighed over paa dette. Men det maa selvfølgelig respektere de Regler, der gælder for Riget, altsaa særlig ogsaa traktatmæssige og andre internationale Rettigheder og Forpligtelser. I Spørgsmaal, der angaar Rigets Forhold til Udlandet, har Rigsmyndighederne Afgørelsen.

De af Lagtinget vedtagne og af Landsstyrets Formand stadfæstede Love benævnes Lagtingslove.

Ved § 6 oprettes et Nævn til Afgørelse af Tvivlsspørgsmaal om det færøske Hjemmestyres Kompetence i Forhold til Rigsmyndighederne. Nævnet skal bestaa af to af Regeringen og to af Landsstyret valgte Medlemmer samt tre af Højesterets Præsident udpegede Højesteretsdommere; af disse sidste udpeges den ene som Formand. Forholdet er nærmere ordnet saaledes, at hvis Regeringens og Landsstyrets Repræsentanter, altsaa 4 i alt, er enige, er Sagen dermed afgjort; i modsat Fald afgøres den af de tre Højesteretsdommere.

Paa Forhandlingernes Tidspunkt var der ingen, der kunde sige, hvilke Omraader der vilde komme til at gaa over til Hjemmestyret, og det er der heller ikke paa dette Tidspunkt Mulighed for at sige. Lagtinget har endnu ikke taget Stilling til Sagen, og der maa jo en Række Forhandlinger til; men ved Siden af, at man har villet aabne Mulighed for, at Hjemmestyret selv kan overtage Særanliggendes Ordning og Administration, har man ogsaa villet sikre, at Lagtinget i videst muligt Omfang faar Indflydelse paa Udformningen af særlige Bestemmelser for Færøerne i Love, der gives

af Rigets Myndigheder, og der er derfor i § 7 givet Bestemmelser om, at Regeringsforslag indeholdende Bestemmelser, der udelukkende vedrører Færøerne — men altsaa eventuelt ogsaa Bestemmelser, der ikke udelukkende vedrører Færøerne —, skal forelægges Hjemmestyret til Betænkning, før de fremsættes for Rigsdagen, og i øvrigt skal Rigslove, der vedrører lokale færøske Forhold, forelægges Hjemmestyret til Betænkning, før de sættes i Kraft paa Færøerne.

§ 8 sigter paa at give Adgang til færøsk Medarbejderskab ved Udenrigsforhandlinger, hvor særlige færøske Erhvervsinteresser gør sig gældende. Der kan blive Tale om at ansætte en særlig sagkyndig i Udenrigsministeriet til Bistand for dette. Der kan være Tale om ved de danske Repræsentationer i Lande, hvor Færøerne har særlige Erhvervsinteresser, for Færøernes Regning at ansætte Medarbejdere til særlig Varetagelse af disse Interesser. Der gives i de enkelte Tilfælde Hjemmestyret Adgang til at gøre Færøernes særlige Interesser gældende ved Forhandlinger med Udlandet om Handels- og Fiskeriaftaler. Og endelig kan Udenrigsministeren, hvor det drejer sig om specielle færøske Sager, hvis det ikke skønnes uforeneligt med Rigets Interesser, bemyndige Hjemmestyrets Repræsentanter til efter derom fremsat Ønske direkte at føre Forhandlinger under Medvirken af Udenrigstjenesten.

De Anliggende, der ikke gaar ind under Hjemmestyret, varetages som Rigets Fællesanliggende af Rigsmyndighederne. Men i § 9 er der aabnet Mulighed for, at der kan træffes Aftale om, at det i visse Tilfælde og i et vist Omfang overlades det færøske Hjemmestyre at give de nærmere Bestemmelser for de særlige færøske Forhold og overtage Administrationen af det paagældende Omraade.

Det, jeg her har talt om, er Bestemmelserne om Hjemmestyret, Lovgivning og Administration af de færøske Særanliggende, Varetagelse af de særlige færøske Erhvervsinteresser o. s. v.

Men derefter kommer et Afsnit, som i visse Henseender for mig staar som lige saa vigtigt. Det er de Paragraffer i Loven, som giver Færingerne den officielle Anerkendelse af deres nationale og sproglige Særstilling. Allerede i § 1 er der brugt Udtrykket „det færøske Folk“. I § 10 fastsættes det, at i et paa Færøerne for en Færing udstedt Pas og Nationalitetsbevis indføjes „Føroyingur“ og „Føroyar“ efter „Dansk“ og „Danmark“. I § 11 staar der, at Færøsk anerkendes som